

**STRATEŠKI PLAN DRŽAVNOG UREDA ZA HRVATE
IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE**

za razdoblje 2016. - 2018.

VIZIJA

U svrhu očuvanja i jačanja hrvatskoga identiteta i prosperiteta, kao i zaštite prava i interesa svih hrvatskih građana djelotvorno povezati Republiku Hrvatsku i Hrvate izvan Republike Hrvatske, sukladno Zakonu o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (NN 124/2011 i NN 16/2012, dalje Zakon).

MISIJA

Unutar svog djelokruga Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: DUHIRH) štiti prava i interese Hrvata izvan Republike Hrvatske te skrbi za očuvanje i jačanje njihovog identiteta; radi na uspostavljanju, održavanju i promicanju veza s Hrvatima izvan Republike Hrvatske; radi na jačanju suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske te obavlja poslove koji se odnose na stvaranje uvjeta za povratak iseljenika/dijaspore u Republiku Hrvatsku i njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život u Republici Hrvatskoj.

U okviru svoje nadležnosti, DUHIRH koordinira i nadzire aktivnosti između nadležnih ministarstava, drugih tijela državne uprave i ostalih nositelja suradnje Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

CILJEVI

Opći cilj 1. SKRB ZA OČUVANJE NACIONALNOG IDENTITETA HRVATA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE TE NJIHOVO POVEZIVANJE S REPUBLIKOM HRVATSKOM

Posebni cilj 1.1. Zaštita prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske te jačanje njihovih zajednica

Posebni cilj 1.2. Razvijanje suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske

Posebni cilj 1.3. Poticanje povratka hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Republiku Hrvatsku

1. SKRB ZA OČUVANJE NACIONALNOG IDENTITETA HRVATA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE TE NJIHOVO POVEZIVANJE S REPUBLIKOM HRVATSKOM

Skrb za očuvanje nacionalnog identiteta svih naraštaja Hrvata izvan Republike Hrvatske te njihovo povezivanje s Republikom Hrvatskom opći je cilj rada i ustroja DUHIRH. S tim ciljem, jačat će se suradnja sa svim oblicima organiziranja Hrvata u svijetu (udruge, organizacije, institucije, kulturni centri, hrvatske katoličke misije i dr.), kao i pružati potpora tim institucijama u svrhu promicanja hrvatskoga jezika, kulture te znanstvene, gospodarske i druge suradnje. Podržavajući ove zajednice, Republika Hrvatska pridonosi njihovom razvoju i boljem položaju u zemljama nastanjenja uvažavajući pri tome sve posebnosti i različite potrebe hrvatskih zajednica izvan Republike Hrvatske.

1.1. ZAŠTITA PRAVA I INTERESA HRVATA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE TE JAČANJE NJIHOVIH ZAJEDNICA

Skrb o Hrvatima kao jednakopravnom, suverenom i konstitutivnom narodu u Bosni i Hercegovini, uvažavanje statusa hrvatskih autohtonih manjina i ostvarivanje njihovih manjinskih prava te briga za hrvatsko iseljništvo, njegov pravni, kulturni i jezični položaj, ustavna su obveza Republike Hrvatske koju će u navedenom razdoblju izvršavati i koordinirati DUHIRH.

Ovisno o stupnju integriranosti Hrvata izvan Republike Hrvatske u zajednice u kojima žive, DUHIRH će mjere koje poduzima usmjeriti prioritetno ili na očuvanje hrvatskog jezika i kulture, ili na razne oblike pomoći kroz provedbu postojećih međunarodnih ugovora i sklapanje novih te kroz programe i aktivnosti unutar i izvan Republike Hrvatske. Ti programi i aktivnosti uključuju provedbu sljedećih javnih natječaja:

a) Natječaj za dodjelu stipendija studentima – pripadnicima hrvatskog naroda izvan RH; DUHIRH je dodijelio 450 stipendija za akademsku godinu 2014./15., od čega 250 stipendija za studij u Republici Hrvatskoj i po prvi put 200 stipendija za studij u Bosni i Hercegovini. Time je, uz financiranje programa i projekata od interesa za Hrvate u Bosni i Hercegovini, napravljen korak više u smislu unapređivanja znanja i intelektualnog potencijala hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini.

Ovdje valja napomenuti da se revizijom postupka natječaja iz akademske godine 2011./2012. došlo do zaključka kako se interes za učeničke stipendije iz godine u godinu smanjuje te će se postići bolji učinci u dodjeli stipendija ukoliko se financiranje usmjeri samo na studente. Ovime je također omogućeno početno povećanje iznosa stipendija studentima koje je u konačnici zaokruženo na optimalan iznos smanjenjem broja stipendija. Potrebno je naglasiti kako to ne znači da je opći broj godišnjih stipendija drastično smanjen, već je postignuta odgovarajuća ravnoteža između broja stipendija i općeg uspjeha u smislu izvrsnosti stipendista (omjer kvantiteta i kvaliteta).

b) Javni poziv za dodjelu naknada/stipendija za učenje hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj; Projektom učenja hrvatskoga jezika postiže se upoznavanje i njegovanje hrvatske kulture, nacionalnog identiteta, kao i promicanje suradnje i povezanosti između Republike Hrvatske s iseljenim Hrvatima i njihovim potomcima. Istodobno se potiče povratak hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Republiku Hrvatsku, a onima koji su se već uselili pomaže se kako bi se mogli lakše uključiti u gospodarski i društveni život u Republici Hrvatskoj.

Nastavlja se s iskoracima započetima proteklih godina: od akademske godine 2013./2014. naknade za učenje hrvatskoga jezika dodjeljuju se ne samo pripadnicima hrvatskoga naroda s prebivalištem izvan Republike Hrvatske, nego i njihovim supružnicima, kao i prijateljima Republike Hrvatske koji njeguju hrvatski identitet i promiču hrvatsko kulturno zajedništvo, a od akademske godine 2015./2016. dodjeljuju se naknade za internetsko učenje hrvatskoga jezika.

c) Natječaj za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini; U odnosu na natječaje prije 2012. godine, osnovni kriteriji pri odabiru programa i projekata postali su usmjereni na veće strateške projekte jer se, umjesto dotadašnjeg dodjeljivanja manjih iznosa velikom broju korisnika koje se pokazalo neučinkovitim, počeo financirati manji broj pažljivo odabranih projekata od strateške važnosti za povratak i ostanak Hrvata u Bosni i Hercegovini (omjer kvantiteta i kvaliteta). Financijska potpora se također pruža programima i projektima koji imaju potencijal za izravno ili neizravno otvaranje radnih mjesta, koji se realiziraju u partnerstvu s lokalnom zajednicom u Bosni i Hercegovini te

koji su od šireg interesa i značaja za cjelokupnu društvenu zajednicu. Osim toga, pri odabiru projekata posebna pažnja se posvećuje ravnomjernoj zemljopisnoj raspoređenosti projekata po cijeloj Bosni i Hercegovini. Uzevši u obzir gore zadane kriterije, ciljane vrijednosti u načinima ostvarenja su u blagom padu, ali se time postiže ravnoteža između broja kao pokazatelja rezultata i sveukupne važnosti financiranih programa i projekata.

d) Natječaj za financiranje udruga i institucija hrvatske manjine u 12 europskih država; Ciljevi natječaja su osnažiti hrvatsku manjinsku zajednicu u domicilnim državama u ostvarivanju manjinskih prava, pogotovo etničku, vjersku, kulturnu i jezičnu samosvijest te je učiniti punopravnim čimbenikom matične države. Povjerenstvo DUHIRH-a raspoređuje sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske po matičnim državama hrvatske nacionalne manjine prema sljedećim kriterijima: brojčana zastupljenost hrvatske nacionalne manjine u određenoj državi, financijske potpore domicilne države, kvaliteta projekata, namjensko trošenje sredstava, dostavljena izvješća o utrošku sredstava za prethodnu godinu i agilnost (aktivnost u traženju financijskih sredstava od matične države).

e) Natječaj za prijavu programa i projekata neprofitnih organizacija hrvatskog iseljništva u Južnoj Americi i Južnoj Africi te nakladničke djelatnosti neprofitnih organizacija hrvatskog iseljništva; Značaj ovog natječaja je u tome što se po prvi put, od hrvatske neovisnosti, financiraju programi i projekti Hrvata u iseljništvu. Udruge i zajednice hrvatskog iseljništva putem natječaja ostvaruju potporu društvenim i kulturnim djelatnostima te kulturno-umjetničkom amaterizmu s ciljem razmjene hrvatskog kulturnog stvaralaštva i baštine, kao i potporu nakladničkoj djelatnosti u izdavanju časopisa, publikacija i ostalih javnih glasila na hrvatskom jeziku.

g) Javni poziv za prijavu posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate namijenjen neprofitnim organizacijama izvan RH i u RH, kao i hrvatskim zajednicama izvan RH koje se brinu za zaštitu prava i interesa Hrvata izvan RH, fizičkim osobama čiji projekti obuhvaćaju brigu za očuvanje i jačanje identiteta Hrvata izvan RH te ugroženim pojedincima - pripadnicima hrvatskog naroda izvan RH koji se nalaze u teškim socijalnim i materijalnim prilikama (raspisuje se 2 puta godišnje); Posebnost ovog Javnog poziva nalazi se u tome što je namijenjen svim pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske (Hrvatima u Bosni i Hercegovini, hrvatskoj manjini u dvanaest europskih država i hrvatskom iseljništvu). Financirani projekti ulaze u gotova sva područja ljudskog djelovanja, a velik broj je također humanitarnog i socijalnog karaktera.

Ovim se odnosom jačaju hrvatske zajednice izvan Republike Hrvatske, njihov položaj i uloga u matičnim sredinama te ujedno uključuju Hrvati izvan Republike Hrvatske u društveni i politički život Republike Hrvatske.

Načini ostvarenja:

Postojeći načini ostvarenja

- 1.1.1. Provedba postojećih međunarodnih ugovora i sklapanje novih
- 1.1.2. Programi i aktivnosti u Republici Hrvatskoj
- 1.1.3. Programi i aktivnosti izvan Republike Hrvatske
- 1.1.4. Programi i projekti od posebnih interesa i potreba za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Opći cilj	Skrb za očuvanje nacionalnog identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske te njihovo povezivanje s Republikom Hrvatskom						
Posebni cilj	Zaštita prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske te jačanje njihovih zajednica						
Program u drž. pro.	2306 PROGRAMI HRVATA IZVAN RH						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost (2016.)	Ciljana vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost (2018.)
1.1.1. Provedba postojećih međunarodnih ugovora i sklapanje novih	A862024 Međuvladini mješoviti odbori	1.1.1.1. Broj provedenih međunarodnih ugovora i sklopljenih novih	Broj	0	1	1	1
1.1.2. Programi i aktivnosti u Republici Hrvatskoj	-A862007 Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske -A862019 Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.1.2.1. Broj dodijeljenih studentskih stipendija	Broj	450	450	450	450
	-A862007 Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske -A862019 Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan RH – međunarodna razvojna suradnja - A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske	1.1.2.2. Broj dodijeljenih naknada za učenje hrvatskoga jezika na sveučilištima u Republici Hrvatskoj i za internetsko učenje hrvatskoga jezika	Broj	147	155	170	180
	/	1.1.2.3. Broj riješenih statusno-pravnih predmeta	Broj	170	171	172	173
1.1.3. Programi i aktivnosti izvan Republike Hrvatske	- A862020 Poticaji za obrazovanje, kulturu, znanost i zdravstvo u BiH – međunarodna razvojna suradnja - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.1.3.1. Broj financiranih projekata udruga i institucija Hrvata u Bosni i Hercegovini	Broj	37	36	35	34
	-A862011 Programi pomoći hrvatskoj manjini -A862018 Programi pomoći hrvatskoj manjini u inozemstvu – međunarodna razvojna suradnja	1.1.3.2. Broj financiranih projekata udruga i institucija hrvatske manjine	Broj	296	297	298	299
	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske	1.1.3.3. Broj financiranih projekata udruga i institucija hrvatskog iseljništva	Broj	25	26	27	28
1.1.4. Programi i projekti od posebnih interesa i potreba za Hrvatima izvan Republike Hrvatske	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.1.4.1. Broj financiranih projekata za posebne potrebe i interese Hrvata izvan Republike Hrvatske	Broj	67	68	69	70

1.2. RAZVIJANJE SURADNJE S HRVATIMA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

DUHIRH surađuje sa svim oblicima organiziranja Hrvata u svijetu (udruge, organizacije, institucije, kulturni centri, hrvatske katoličke misije i dr.) i pruža im potporu u svrhu očuvanja hrvatskog identiteta, odnosno promicanja hrvatskog jezika, kulture i tradicije te razvija kulturnu, obrazovnu i znanstvenu, gospodarsku, sportsku i drugu suradnju.

Također se u svrhu ostvarivanja hrvatskog kulturnog zajedništva potiče povezivanje udruga i kulturnih institucija iz Republike Hrvatske s udrugama i institucijama Hrvata izvan Republike Hrvatske, kao i razmjena hrvatskoga kulturnog stvaralaštva i baštine nastale u lokalnim zajednicama Hrvata izvan Republike Hrvatske s Republikom Hrvatskom.

DUHIRH povezuje obrazovne i znanstvene institucije i pojedince u Republici Hrvatskoj s hrvatskim udrugama, institucijama i pojedincima izvan Republike Hrvatske, a sve s ciljem obostrane suradnje i ujedinjavanja hrvatskog ljudskog, profesionalnog, znanstvenog i stručnog potencijala u domovini i svijetu. Osim toga potiče sustavno istraživanje i proučavanje problematike Hrvata u Bosni i Hercegovini, hrvatske manjine i hrvatskog iseljništva/dijasporu.

Sukladno članku 50. Zakona, DUHIRH sudjeluje u organiziranju velikih sportskih natjecanja i susreta Hrvata izvan Republike Hrvatske, kao što su primjerice Hrvatske svjetske igre.

DUHIRH također potiče povezivanje hrvatskih gospodarstvenika izvan Republike Hrvatske i njihovih udruga s gospodarstvenicima i udrugama u Republici Hrvatskoj, unaprjeđuje poslovne veze s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, te potiče ulaganja u proizvodnju i turizam u Republici Hrvatskoj.

Načini ostvarenja:

Postojeći načini ostvarenja

- 1.2.1. Kulturna suradnja
- 1.2.2. Obrazovna, znanstvena i sportska suradnja
- 1.2.3. Gospodarska suradnja
- 1.2.4. Znanstveno-istraživački rad na temu hrvatskih migracija

Prilog 1.

Opći cilj	Skrb za očuvanje nacionalnog identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske te njihovo povezivanje s Republikom Hrvatskom						
Posebni cilj	Razvijanje suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske						
Program u drž. pro.	2306 PROGRAMI HRVATA IZVAN RH						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost (2016.)	Ciljana vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost (2018.)
1.2.1. Kulturna suradnja	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna Suradnja - A862022 Savjet Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske - A565026 Međunarodni program Hrvatskog radija „Glas Hrvatske“ - A570036 Proizvodnja TV programskih sadržaja za međunarodno emitiranje	1.2.1.1. Broj održanih kulturnih manifestacija	Broj	25	26	27	28
1.2.2. Obrazovna, znanstvena i sportska suradnja	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja - A862025 Hrvatske svjetske igre	1.2.2.1. Broj zajedničkih obrazovnih, znanstvenih i sportskih projekata u zemlji i inozemstvu	Broj	7	8	9	10
1.2.3. Gospodarska suradnja	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.2.3.1. Broj gospodarskih projekata u zemlji i inozemstvu	Broj	5	6	7	8
1.2.4. Znanstveno-istraživački rad na temu Hrvata izvan Republike Hrvatske	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.2.4.1. Broj objavljenih znanstvenih radova na temu Hrvata u Bosni i Hercegovini, hrvatske manjine i iseljenišva	Broj	12	13	14	15

1.3. POTICANJE POVRATKA HRVATSKIH ISELJENIKA I NJIHOVIH POTOMAKA U REPUBLIKU HRVATSKU

Povratak hrvatskih iseljenika i useljavanje njihovih potomaka te istodobno smanjenje iseljavanja iz Republike Hrvatske jedna je od ključnih mjera demografske obnove Republike Hrvatske te nezaobilazna aktivnost i posebni cilj postavljen pred DUHIRH.

Useljenička politika s jasnim ciljevima promicanja humanih, socijalnih, demografskih, kulturnih i gospodarskih interesa prioritetna je za povratak hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka.

Stoga će DUHIRH u ispunjenju ovog zadatka olakšati uvjete održivog povratka svim Hrvatima a posebno onima koji su u iseljeništvu stekli znanja, vještine i iskustvo, radi ostvarivanja zajedničkih interesa, temeljenih na Zakonu.

DUHIRH također pomaže u provedbi programa učenja hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj, stipendiranja studenata hrvatskog podrijetla koji se pohađaju visoka učilišta u Republici Hrvatskoj, kao i njihovog smještaja u studentske domove.

Osim toga, putem nadležnih tijela potiču se programi financiranja znanstvenih projekata, u cilju privlačenja znanstvenika hrvatskog podrijetla iz svijeta. Održavaju se stalni kontakti sa studentima, znanstvenicima i gospodarstvenicima hrvatskog podrijetla u svijetu s ciljem prijenosa posebnih znanja i iskustava.

U skladu s potrebama i mogućnostima, DUHIRH u suradnji s nadležnim institucijama podupire projekte zapošljavanja hrvatskih povratnika i useljenika.

Temeljem sklopljenih i preuzetih međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju DUHIRH će dogovarati modele rješavanja prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja za povratnike i useljenike. Poticat će se pregovori o sklapanju novih ili unaprjeđenje postojećih međunarodnih ugovora sa zemljama s kojima Republika Hrvatska nema sklopljene ove ugovore ili su isti nedostatni.

Načini ostvarenja:

Postojeći načini ostvarenja

- 1.3.1. Privlačenje studenata
- 1.3.2. Privlačenje afirmiranih znanstvenika
- 1.3.3. Ostvarivanje projekata zapošljavanja hrvatskih povratnika u skladu s potrebama tržišta rada
- 1.3.4. Olakšavanje povratka umirovljenika i drugih osoba

Prilog 1.

Opći cilj	Skrb za očuvanje nacionalnog identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske te njihovo povezivanje s Republikom Hrvatskom						
Posebni cilj	Poticanje povratka hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Republiku Hrvatsku						
Program u drž. pro.	2306 PROGRAMI HRVATA IZVAN RH						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost (2016.)	Ciljana vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost (2018.)
1.3.1. Privlačenje studenata	- A862007 Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske - A862019 Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.3.1.1. Broj ostvarenih smještaja u domovima	Broj	47	60	70	80
1.3.2. Privlačenje afirmiranih znanstvenika	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.3.2.1. Broj znanstvenih projekata i istraživanja namijenjen Hrvatima izvan Republike Hrvatske	Broj	1	4	5	6
1.3.3. Ostvarivanje projekata zapošljavanja hrvatskih povratnika u skladu s potrebama tržišta rada	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.3.3.1. Broj zaposlenih hrvatskih povratnika i useljenika u Republiku Hrvatsku	Broj	4	8	10	12
1.3.4. Olakšavanje povratka umirovljenika i drugih osoba	- A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske - A862021 Programi Hrvata izvan RH – međunarodna razvojna suradnja	1.3.4.1. Broj riješenih predmeta u vezi mirovinskog i zdravstvenog osiguranja	Broj	25	30	33	35

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj 1 Skrb za očuvanje nacionalnog identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske te njihovo povezivanje s Republikom Hrvatskom

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost (2016.)	Ciljana vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost (2018.)
1.1. Zaštita prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske te jačanje njihovih zajednica	Osigurana zaštita prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske i očuvane njihove zajednice	Broj	8	8	8	8
1.2. Razvijanje suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske	Ukupno jačanje suradnje između RH i Hrvata izvan RH	Broj	4	4	4	4
1.3. Poticanje povratka hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Republiku Hrvatsku	Omogućen održiv i kvalitetan povratak hrvatskim iseljenicima i njihovim potomcima u Republiku Hrvatsku	Broj	4	4	4	4